

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **J.M.**,
oskarżonego z art. 155 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej,
na posiedzeniu w dniu 14 marca 2018 r.,
zażalenia obrońcy oskarżonego na zarządzenie Przewodniczącego VII Wydziału
Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C. z dnia 22 listopada 2017 r.,
odmawiającego przyjęcia skargi od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 10
października 2017 r., sygn. akt VII Ka [...] /17,
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 23 maja 2017 r.,
sygn. akt II K [...] /16 i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

J.M. został oskarżony o popełnienie przestępstwa z art. 155 k.k.

Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z dnia 23 maja 2017 r. warunkowo umorzył
postępowanie karne wobec oskarżonego J.M. na okres jednego roku próby.

Apelację od powyższego wyroku, na niekorzyść oskarżonego, wnieśli
prokurator oraz pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych.

Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 10 października 2017 r. uchylił wyrok
sądu pierwszej instancji i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w M. do
ponownego rozpoznania.

Skargę od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w C. wniósł obrońca
oskarżonego J.M.

Zaskarżonym zarządzeniem omówiono przyjęcia tejże skargi – jako niedopuszczalnej z mocy ustawy - wskazując, że skoro akt oskarżenia w przedmiotowej sprawie został wniesiony do Sądu Rejonowego w M. w dniu 30 czerwca 2015 r., to przepisy rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego o skardze na wyrok sądu odwoławczego, nie mają zastosowania.

W złożonym zażaleniu obrońca oskarżonego J.M. podniósł zarzut obrazy art. 25 ust. 2 w zw. z art. 21 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, a także art. 21 cytowanej ustawy w zw. z art. 539a k.p.k. i postulował uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie skargi Sądowi Najwyższemu do merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy oskarżonego J.M. nie jest zasadne.

W pierwszej kolejności należy bowiem wskazać, że akt oskarżenia w przedmiotowej sprawie wpłynął do Sądu Rejonowego w M. w dniu 30 czerwca 2015 r. i tego faktu skarżący nie kwestionuje. Faktu powyższego w niczym nie zmienia również to, że Sąd Okręgowy w C., wyrokiem z dnia 21 października 2016 r., uchylił wcześniejszy wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 22 czerwca 2016 r. i sprawę przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Uchylenie po dniu 1 lipca 2015 r. przez sąd odwoławczy wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania nie powoduje, że mimo, iż akt oskarżenia został wniesiony przed dniem 1 lipca 2015 r., to już od kolejnego kasatoryjnego orzeczenia sądu odwoławczego przysługuje skarga w trybie przepisów rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego. Całkowicie niezasadne są przy tym argumenty podniesione w zażaleniu, że w takiej sytuacji „akt oskarżenia był odczytywany dwukrotnie, a zatem przewód sądowy rozpoczynał się dwukrotnie”. Relewantne znaczenie ma bowiem w tym względzie to, kiedy został wniesiony do sądu akt oskarżenia, a nie to, ile razy był akt oskarżenia odczytywany lub też, ile raz rozpoczynano przewód sądowy.

Przypomnieć jedynie wypada, że w myśl art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (*Dz. U. 2013. 1247 ze zm.*), w sprawach, w których przed dniem wejścia w życie tejże ustawy - co nastąpiło z dniem 1 lipca 2015 r. -

wniesiono do sądu akt oskarżenia, przepis art. 437 § 2 k.p.k. należało stosować w brzmieniu dotychczasowym do czasu „prawomocnego zakończenia postępowania”. Stanowił on wówczas, że „jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (...)”.

Natomiast, jeżeli akt oskarżenia został wniesiony do sądu po tej dacie (tj. od 1 lipca 2015 r.), to wówczas zastosowanie miał już przepis art. 437 § 2 k.p.k., którego zdanie drugie brzmi: „Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, art. 454 lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości”.

Z kolei w myśl art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2016. 437), która weszła w życie w dniu 15 kwietnia 2016 r., w postępowaniach, o których mowa w ust. 1 art. 25 ww. ustawy, stosuje się przepisy rozdziału 55a ustawy zmienianej. Przepis art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. stanowi natomiast, że jeżeli na podstawie dotychczasowych przepisów po dniu 30 czerwca 2015 r. skierowano akt oskarżenia, wniosek o wydanie wyroku skazującego, wniosek o warunkowe umorzenie postępowania lub wniosek o umorzenie postępowania przygotowawczego i orzeczenie środka zabezpieczającego, postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych do prawomocnego zakończenia postępowania.

Z powyższego wynika, że z uwagi na treść art. 25 ustawy z dnia 11 marca 2016 r. przepisy rozdziału 55a Kodeksu postępowania karnego stosuje się do spraw, w których postępowanie sądowe zostało wszczęte po dniu 30 czerwca 2015 r. (zob. *Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 28 lipca 2016 r., IV KZ 39/16, LEX nr 2076412; z dnia 24 sierpnia 2016 r., IV KS 1/16; z dnia 14 września 2016 r., V KS 1/16; z dnia 20 października 2016 r., V KS 2/16; z dnia 22 listopada 2016 r. IV KS 2/16, LEX nr 2152403; z dnia 6 marca 2017 r., V KS 2/17, LEX nr 2237292*). Aprobując to stanowisko podkreślić dodatkowo należy, że silnym argumentem na poparcie powyższego stanowiska jest sama treść art. 539

a § 3 k.p.k., zgodnie, z którym skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Nie może być przy tym wątpliwości, że mowa tu o art. 437 § 2 k.p.k., w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, gdyż w pierwotnym brzmieniu art. 437 k.p.k. (do dnia 30 czerwca 2015 r.) nie zawierał żadnych ograniczeń co do uchylenia wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Ponieważ znowelizowany art. 437 § 2 k.p.k. znajdzie zastosowanie wyłącznie do spraw, w których akty oskarżenia wniesiono po dniu 30 czerwca 2015 r., tak i tożsame kryterium implikować będzie dopuszczalność wniesienia skargi na wyrok kasatoryjny sądu odwoławczego. Innymi słowy, możliwość skorzystania z instytucji opisanej obecnie w rozdz. 55a Kodeksu postępowania karnego będzie wykluczona w tych sprawach, które zostały wszczęte aktem oskarżenia wniesionym do dnia 30 czerwca 2015 r.

W przedmiotowej sprawie – jak już to wskazano wyżej - akt oskarżenia wpłynął do Sądu Rejonowego w M. w dniu 30 czerwca 2015 r., co zresztą przyznaje i sam wnoszący skargę. Skoro zatem w takiej sytuacji skarga na wyrok sądu odwoławczego nie przysługiwała stronom, to i wniesione zażalenie na odmowę jej przyjęcia nie mogło zostać uwzględnione.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

a.ł